

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

УДК 378.046-021.68(477.81)
DOI: 10.37026/2520-6427-2024-120-4-16-21

Володимир БОРДЮК,
кандидат педагогічних наук,
заступник директора з науково-педагогічної
роботи та комунікацій
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-9843-789X
e-mail: v.bordiuk@roippo.org.ua

Лілія АНТОНЮК,
завідувач лабораторії інноваційної діяльності
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0009-0004-6575-0192
e-mail: l.antonuyk@roippo.org.ua

Вікторія СЕМЕНЧУК,
методист лабораторії інноваційної діяльності
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0009-0006-7632-6893
e-mail: v.semenchuk@roippo.org.ua

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ (із досвіду роботи Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти)

Анотація. Статтю присвячено питанням інновацій в освітньому процесі вітчизняних закладів освіти в умовах сьогодення. Визначено, що одним з основних завдань сучасного закладу освіти є пошук, створення, впровадження педагогічних інновацій, спрямованих на державне замовлення та потреби учасників освітнього процесу, а механізмом вирішення цього завдання є інноваційна проектна діяльність, дослідно-експериментальна та наукова робота, що сприятиме залученню учнів до проектної діяльності, мета якої – найбільш повно врахувати здібності, потреби та наміри сучасних здобувачів освіти, допомогти розвитку конкурентоздатної, творчої особистості, спроможної до самовизначення, самореалізації та самовдосконалення.

На прикладі діяльності Рівненського обласного

інституту післядипломної педагогічної освіти продемонстровано впровадження інновацій в регіоні, зокрема проаналізовано участь педагогічної спільноти Рівненщини у різноманітних заходах, як-от Форумі інноваційної освіти, Педагогічному стартапі та ін.

Наголошено, що інновації на сучасному етапі стають ключовим чинником розвитку української освіти, а ефективна організація нововведень у закладі освіти залежить від розвитку його потенціалу, професійної компетентності всього колективу до роботи в умовах пошуку, створенні науково-методичної та матеріально-технічної підтримки інноваційних змін.

Ключові слова: інновації, інноваційна діяльність, інноваційна освітня діяльність, інноваційна педагогічна діяльність, дослідницька діяльність.

Volodymyr BORDYUK,
*Candidate of Pedagogical Sciences,
 Head's Assistant of Scientific
 and Pedagogical Work,
 Rivne Regional Institute
 of Postgraduate Pedagogical Education,
 Rivne, Ukraine
 ORCID: 0000-0001-9843-789X
 e-mail: v.bordiuk@roippo.org.ua*

Liliia ANTONIUK,
*Head of the innovation laboratory
 Rivne Regional Institute
 of Postgraduate Pedagogical Education,
 Rivne, Ukraine
 ORCID: 0009-0004-6575-0192
 e-mail: l.antonuyk@roippo.org.ua*

Viktoriia SEMENCHUK,
*Methodologist of the innovation laboratory
 Rivne Regional Institute
 of Postgraduate Pedagogical Education,
 Rivne, Ukraine
 ORCID: 0009-0006-7632-6893
 e-mail: v.semenchuk@roippo.org.ua*

INNOVATIVE ACTIVITIES OF AN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION IN TODAY'S CONDITIONS (from the experience of Rivne regional institute of postgraduate pedagogical education)

Abstract. *The article is devoted to issues of innovation in the educational process of national higher education institutions under present conditions. It is determined that one of the main tasks of the modern educational institution is the search, creation, and implementation of pedagogical innovations aimed at state demands and the needs of participants of the educational process. The mechanism of solving this task involves innovative project activities, research and experimental work and scientific work, which will facilitate the engagement of students in project activities. The goal of which is to most fully take into account the abilities, needs and intentions of modern learners and to help the development of a competitive, creative person who is capable of self-determination, self-realization and self-improvement.*

It is emphasized that educational innovations have always been and continue to remain the driving force that directs the system of education to the development, combines rapid civilizational and social changes with traditional educational stability at a dialectical level. Educators' interest in educational innovations is also intensified by the reform processes that have been actively occurring in national education.

The concepts of «innovation», «innovative activity», «innovative educational activity» and «innovative pedagogical activity» are characterized. It has been concluded that, in general, the innovations in education should be understood as the introduction of new methods, forms,

and approaches to knowledge transfer, the development of skills and competencies of learners.

The implementation of innovations in the region is demonstrated through the activities of the Rivne Regional Institute of Post-Graduate Pedagogical Education. In particular, the participation of the Rivne pedagogical community in various events, such as the Forum of Innovative Education and the Pedagogical Startup, is analyzed.

It has been concluded that innovations at the current stage are becoming a key factor of the development of Ukrainian education. The effective organization of innovations in an educational institution depends on the development of its potential, the professional competence of the entire staff to work under conditions that require the search for, creation of scientific-methodological and material-technical support of innovative changes.

Key words: *innovations, innovative activity, innovative educational activity, innovative pedagogical activity, research activity*

Постановка проблеми. *Інноваційний шлях розвитку України зумовив модернізацію всіх її галузей, зокрема й освітньої. Розвиток інноваційних технологій загалом та поширення інновацій в освіті зокрема є об'єктивною закономірністю, зумовленою реаліями сьогодення. Так, особливої актуальності інновації набули спочатку у зв'язку з уведенням карантинних заходів, спричинених пандемією COVID-19, коли перед*

українською системою освіти нагально постали питання організації дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти, а пізніше – через повномасштабне вторгнення росії на територію України, коли стало життєво необхідним приймати швидкі, нестандартні й виважені рішення. Зокрема, «функціонування системи освіти саме в умовах воєнного стану характеризується інтенсивним пошуком нових підходів до навчання, інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективних педагогічних та інформаційних технологій» (Красовська, 2023).

Сьогодні надзвичайно важливим є розвиток інноваційного потенціалу системи освіти. Педагогічні інновації задають напрям розвитку освітнього простору окремих закладів освіти, освітніх систем міст, регіонів та країни загалом. Зважаючи на це, одним з основних завдань сучасного закладу освіти є пошук, створення, впровадження педагогічних інновацій, спрямованих на державне замовлення та потреби учасників освітнього процесу. Механізмом вирішення цього завдання є інноваційна проектна діяльність, дослідно-експериментальна та наукова робота, що сприятиме залученню учнів до проектної діяльності, мета якої – найбільш повно врахувати здібності, потреби та наміри сучасних здобувачів освіти, допомогти розвитку конкурентоздатної, творчої особистості, спроможної до самовизначення, самореалізації та самовдосконалення.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Важливість проблеми інноваційного розвитку загалом та освітніх інновацій зокрема спричинила посилену увагу до окресленого питання як учених-дослідників різноманітних галузей знань (юриспруденція, педагогіка, економіка тощо), так і педагогів-практиків. Однак варто зазначити, що вперше ідеї необхідності переходу від традиційного навчання до інноваційного розглядалися ще у 1979 році в доповіді Римському клубу Дж. Боткіна, Е. Ельманджара і М. Маліца «Не існує меж освіти». Інноваційність у навчанні потрактовується як необхідна перебудова освітньої системи внаслідок переходу суспільства на вищий щабель розвитку. Автори вважають визначальними характеристиками інноваційного навчання запровадження нововведень, перебудову педагогічних підходів та, відповідно, педагогічного мислення, побудованих на діяльнісному підході, здатність передбачати та співпрацювати на кожному етапі освітнього процесу (Легенький, 2017, с.103).

Різноманітні проблеми інноваційного розвитку, а також впровадження інновацій в освітній галузі розглядали такі українські дослідники, як О. Бондар, Л. Ващенко, Л. Даниленко, І. Іванюк, Л. Калініна, Л. Карамушка, С. Кириленко, О. Овчарук, Н. Романенко, С. Смолюк, В. Терещук, Ю. Чалюк та ін.

Вагомий внесок у розвиток теорії інноваційних технологій навчання, зокрема в системі післядипломної педагогічної освіти, зробили Ю. Бабанський, П. Гальперін, Л. Даниленко, Л. Зоріна, І. Зязюн, М. Кларін, Н. Коломинський, Е. Коротов, В. Луговий, Н. Протасова, В. Пуцов, І. Раченко, Н. Тализіна, О. Тонконога, М. Шкіль та ін.

Чимало науковців присвятили свої наукові розвідки питанням інновацій в освітньому процесі під час воєнного стану. Зокрема, хочемо звернути увагу

на матеріали, представлені у науково-методичному збірнику «Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність» (2022), де розкрито структуру, основні тенденції та особливості форм і методів активізації інноваційної діяльності закладів освіти, розглядаються актуальні питання організації та управління інноваційною та проектною діяльністю в закладах освіти в реаліях сьогодення. Сучасні виклики та потенціал упровадження інновацій в освітній процес у період війни ґрунтовно окреслено в дослідженні А. Шиби, О. Нагайчук, С. Ступенькова «Сучасні виклики та потенціал впровадження інновацій в освітній процес під час воєнного стану» (2023).

Однак на сьогодні актуальними залишаються питання вдосконалення інноваційної діяльності в системі сучасної вищої освіти, та пошук ефективних форм її здійснення, що й підштовхнуло нас до написання означеної статті.

Мета статті – на прикладі діяльності Рівненського ОІШПО продемонструвати інноваційну діяльність в освіті та пошук нових підходів до навчання, інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективних педагогічних та інформаційних технологій для якісної зміни сучасного педагога.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційна діяльність на сьогодні є ключовою ознакою сучасної та майбутньої освіти, основним чинником розвитку освіти в Україні, адже для інновацій характерне поєднання новизни, змін, удосконалення.

Сучасний процес підвищення ефективності надання освітніх послуг передбачає цілеспрямовану систему взаємозв'язку навчальної та інноваційної діяльності. Така діяльність забезпечує створення творчої особистості, її розвиток, навчання і виховання за допомогою активного включення в інновації.

Освітні інновації завжди були і надалі залишаються тією рушійною силою, що спрямовує систему освіти на розвиток, поєднує швидкі цивілізаційні та соціальні зміни з традиційною освітньою усталеністю на діалектичному рівні. Інтерес педагогів до освітніх інновацій посилюється також реформаторськими процесами, які останнім часом активно відбуваються у вітчизняній освіті (Шибя, Нагайчук, Ступеньков, 2023).

Поняття «*інновація*» має латинське походження і в перекладі означає нововведення, оновлення, зміну, новий підхід, створення чогось якісно нового. Відповідно під «*інноваційною діяльністю*» слід розуміти «створення нового (оригінальних прийомів, цілісних концепцій та ін.), що змінює звичний погляд на явище, перебудовує суспільно-педагогічні відносини» (Огієнко, 2016, с. 33).

Інноваційна освітня діяльність – це педагогічна діяльність, що спрямована та орієнтована на зміну й розвиток освітнього процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, формування якісно іншої педагогічної практики; своїм змістом вона охоплює процес спрямований на розвиток, системну діяльність щодо створення, освоєння та застосування нових засобів; особливий вид творчої діяльності, що об'єднує різноманітні операції і дії, спрямовані на одержання нових знань, технологій, систем.

Інноваційна педагогічна діяльність

– цілеспрямована педагогічна діяльність, заснована на осмисленні практичного педагогічного досвіду, зорієнтована на зміну та розвиток освітнього процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, формування якісно іншої педагогічної практики (Огієнко, 2016, с. 35).

Отож загалом під інноваціями в освіті слід розуміти впровадження нових (у цей період часу і для цієї території) методів, форм та підходів до передачі знань, формування вмінь та навичок у здобувачів освіти.

Специфічність інновацій в освіті, зокрема і вищій, передусім пов'язана з тим, що:

– вони завжди передбачають нове вирішення актуальної проблеми в галузі вищої школи;

– їхнє використання призводить до якісно нових результатів освітньої діяльності;

– їхнє впровадження викликає якісні зміни інших компонентів єдиної системи вищої освіти (Шибя, Нагайчук, Ступеньков, 2023).

Активний пошук нових підходів, форм і методів роботи відбувається також і в системі післядипломної педагогічної освіти. Стратегія роботи такої системи полягає в тому, що провідним напрямом її діяльності вважається не стільки функціонування, скільки розвиток системи освіти загалом. Це передбачає зміну ретрансляційних завдань на дослідницькі, спрямування роботи на виявлення освітніх потреб, вивчення специфіки освітніх процесів, супроводження реформування загальної середньої освіти (Зубко, Одайник, 2017).

Активним учасником інноваційних процесів в освіті є Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (*дали* – *РОІППО*). Так, на базі інституту вже шостий рік поспіль проводиться Форум інноваційної освіти Рівненщини, мета якого – зацікавити новими ідеями, розробками та досягненнями в освіті, відкрити та презентувати інновації, визначити пріоритети розбудови нової української школи, об'єднати науковців і педагогів в інноваційному просторі Рівненщини, ознайомити з викликами та можливостями розвитку освіти в Україні.

У межах форуму його учасники мають змогу дискутувати про пріоритетні проблеми інноваційного поступу освіти Рівненщини, завершені всеукраїнські, регіональні дослідження та інноваційні освітні проекти, нові науково-педагогічні дослідження, інноваційний і творчий потенціал учасників експерименту, інновації авторських шкіл, розробки і праці науковців, педагогів Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та закладів освіти області, здійснення освітньої діяльності в умовах викликів, особливості національно-патріотичного виховання. Участь у форумі беруть інноваційні пілотні та базові заклади освіти, авторські школи, школи-лабораторії, тимчасові науково-дослідні колективи, учасники експериментів, інноваційних освітніх проектів і лабораторій, а також науковці, наукові керівники, консультанти, експерти й координатори наукових досліджень, педагоги-дослідники, інноватори.

Цікавим та неординарним прикладом інноваційної діяльності в Рівненському ОІППО є й Педагогічний стартап, що проводиться з нагоди Дня інновацій у формі стартап-проектів та ідей, що мають коротку

історію діяльності для подолання викликів освітньої реформи й отримання прибутку для освіти і науки, що включає в себе інновацію, яка перебуває в розвитку, або цікаві рішення в освіті, актуальні ідеї з обмеженими можливостями реалізації та визнання, нові умови швидкого розвитку чи короткотривалого упровадження змін, завдання, що мають низькі шанси на успіх сьогодні і перебувають на стадії розробки, нові ідеї для експериментів і проектів.

Метою педагогічного стартапу є виявлення кращих ідей та проектів, що розв'язують конкретні проблеми дітей, учнів, педагогів, батьків, громадськості та відповідають актуальному запиту науково орієнтованої освіти й інноваційної освітньої практики, заслуговують фінансової і громадської підтримки інновацій, а також забезпечують активізацію дослідно-експериментальної роботи й інноваційний поступ освіти Рівненщини, а його завданням – розвиток та стимулювання творчого потенціалу педагогів і науковців, розробка інноваційних продуктів і прогресивних технологій, розширення тематики експериментів та інноваційних проектів, продукування життєздатності інновацій, мотивація до креативності та підприємництва, менторська та мейкерська підтримка інноваторів, привабливість пропозицій для інвестицій в освіту, формування інноваційного освітнього іміджу регіону.

Учасники стартапу презентують тренди сучасної освіти, кращі інноваційні практики, інноваційні освітні проекти, ефективні інновації в галузі освітніх вимірювань та ін. Наприклад, цього року всіх зацікавлених у розвитку інновацій об'єднала тема «Ідеї, розробки, інноваційні практики для потреб Нової української школи».

Нині Міністерство освіти і науки України й уся наукова спільнота активно працює задля підвищення рівня престижу наукової праці та запровадження інновацій. Так, щорічно 10 листопада в усьому світі відзначають Всесвітній день науки в ім'я миру та розвитку. Його мета – продемонструвати важливість та актуальність науки в нашому житті, підкреслити її значну роль у суспільстві, продемонструвати необхідність залучення громадськості до обговорення нових наукових проблем. Відповідно щороку в третю суботу травня відзначають своє професійне свято – День науки (започаткований Указом Президента від 14.02.1997 № 145/97) – українські вчені та дослідники.

Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти активно долучається до відзначення Дня науки, в межах якого відзначають кращих науковців та педагогів області в номінаціях: «Кращий педагог-дослідник року» – лідирує в дослідно-експериментальній роботі, розробляє та активно поширює інновації в новій українській школі, впливає на інноваційний поступ освіти регіону; «Кращий автор року» – опублікував оригінальні наукові результати та/чи захистив корисну ідею, написав авторську працю чи монографію, розробив програму, підручник, посібник та отримав рекомендацію МОН України, Рівненського ОІППО; «Кращий менеджер науки» – забезпечує масштабність досліджень та інновацій, ефективно організовує та координує дослідження, активно співпрацює з науковими установами та закладами вищої

освіти.

Крім того, інститут активно проводить науково-дослідну роботу, забезпечує координацію та науково-методичний супровід дослідно-експериментальної та інноваційної діяльності закладів освіти області. Зокрема, в області досліджується 15 наукових тем (10 експериментів і проєктів всеукраїнського та 5 проєктів регіонального рівнів), одна з яких має державну реєстрацію в Українському інституті науково-технічної експертизи та інновацій МОН України. В експериментах та інноваційних освітніх проєктах беруть участь понад 150 закладів освіти області.

РОІППО розвиває мережу авторських систем і моделей закладів освіти Рівненщини. Так, у 2024 році розпочато реалізацію експерименту Всеукраїнського рівня з теми «Організаційно-педагогічні умови розвитку авторської школи «Школа модерн-технологій управління» у воєнний / повоєнний час» на базі Володимирецького ліцею «Колегіум» Володимирецької селищної ради Рівненської області (автор ініціативи – Анатолій Остапенко), а також Всеукраїнського експерименту «Організаційно-педагогічні умови розвитку авторського моделі адаптивно-розвивального полілінгвального закладу у воєнний / повоєнний час» на базі Рівненського ліцею «Центр надії» ім. Надії Маринович Рівненської міської ради (автор ініціативи – Марина Вареник), зокрема наказом МОН України було затверджено прогностичну модель авторської школи модерн-технологій з теми «Організаційно-педагогічні умови розвитку авторської Школи модерн-технологій управління у воєнний/повоєнний час».

Крім того, у 2024 році було започатковано проведення Регіонального інноваційно-дослідницького проєкту «Управління розвитком кризового менеджменту керівника закладу загальної середньої освіти в період воєнного стану та післявоєнний період» (автор ідеї та науковий керівник – кандидат педагогічних наук Ольга Ворон). Мета проєкту – розроблення теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка моделі управління розвитком кризового менеджменту керівника закладу загальної середньої освіти в період воєнного стану та післявоєнний період.

У межах реалізації наукової теми інституту проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція «Готовність до професійного саморозвитку педагога Нової української школи», під час якої аналізуються проблеми професійного саморозвитку педагога, умови та технології ефективного формування готовності допрофесійного саморозвитку педагога нової української школи з урахуванням потенційних можливостей системи підвищення кваліфікації. Як результат роботи конференції – науково-педагогічними працівниками інституту підготовлено колективну монографію «Готовність до саморозвитку педагога Нової української школи» (2023).

Особлива увага в закладі приділяється питанням становлення і змісту нових технологій навчання, виховання та розвитку особистості, готовності педагогічних працівників до впровадження інноваційних освітніх технологій з урахуванням сучасних пріоритетів освіти. Представлені розробки регіональних експериментів, проєктів закладів освіти Рівненщини, а також

Рівненського ОІППО.

Отже, інновації стають ключовим чинником розвитку української освіти. Ефективна організація нововведень у закладі освіти залежить від розвитку його потенціалу, професійної компетентності всього колективу до роботи в умовах пошуку, створенні науково-методичної та матеріально-технічної підтримки інноваційних змін.

Висновки. Підсумовуючи викладене, зазначимо, що головним завданням освітньої галузі сьогодні є і залишається забезпечення якості освіти на всіх рівнях, як під час війни, так і після її завершення. Тому цілком закономірним є проведення наукових досліджень в освіті та втілення їхніх результатів на практиці, впровадження інноваційних технологій, забезпечення закладів освіти новими засобами навчання, науково-методичною та навчальною літературою. Незважаючи на складні умови, в яких перебуває нині наша країна, інноваційна та дослідно-експериментальна діяльність у системі освіти продовжується, а її результатом є нове педагогічне мислення, нові педагогічні ідеї, форми навчання та моделі організації освітнього процесу. І найголовніше – основним трендом сучасної освіти має стати поєднання традицій та інновацій.

Перспективи подальших досліджень в означеному напрямі передбачають більш ґрунтовне вивчення зарубіжного досвіду впровадження освітніх інновацій в освітній процес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Красовська, В. (2023). Інноваційна та проєктна діяльність закладів освіти в умовах воєнного стану. *Майбуття*. № 13–16 (708-711). С. 54. URL: https://znayshov.com/FR/21959/maybuttya_13_16-54.pdf (дата звернення: 12.10.2024).

Легенький, М. І. (2017). Інноваційні технології у сфері освіти: організаційно-правовий аспект. *Право та інновації*. № 1 (17). С. 103–110. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2017/04/Legenkyj17.pdf> (дата звернення: 15.10.2024).

Освіта України в умовах воєнного стану. *Інноваційна та проєктна діяльність: науково-методичний збірник*. (2022) / за заг. ред. С. М. Шкарлета. Київ – Чернівці: Букрек. 140 с.

Шіба, А. В., Нагайчук, О. В., Ступеньков, С. О. (2023). Сучасні виклики та потенціал впровадження інновацій в освітній процес під час воєнного стану. *Академічні візії*. Вип. 18. doi: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7813465> (дата звернення: 14.10.2024).

Інноваційна діяльність учителя: термінологічний словник. (2016) / за заг. ред. О. Огієнко; уклад.: О. Огієнко, Т. Калюжна, Л. Мільто та ін. Київ. 120 с.

Зубко, А. М., Одайник, С. Ф. (2017). Запровадження інноваційних технологій навчання в практику діяльності закладів післядипломної педагогічної освіти. *Післядипломна освіта в Україні*. № 1. С. 71–74.

Готовність до професійного саморозвитку педагога Нової української школи: колективна монографія. (2023) / за заг. ред. А. Л. Черній ; упор. В. М. Бордюк. Рівне: РОІППО. 244 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1p20LZ_FWDRbCldwc3KmErM1vpiuZDA3E/view (дата звернення: 12.10.2024).

REFERENCES

Krasovska, V. (2023). Innovatsiina ta proiektna diialnist zakladiv osvity v umovakh voiennoho stanu [Innovative and project activities of educational institutions under martial law]. *Maibuttia*. № 13–16 (708–711). S. 54. URL: https://znayshov.com/FR/21959/maybuttya_13_16-54.pdf (data zvernennia: 12.10.2024). [in Ukrainian].

Lehenkyi, M. I. (2017). Innovatsiini tekhnolohii u sferi osvity: orhanizatsiino-pravovyi aspekt [Innovative technologies in education: organizational and legal aspect.]. *Pravo ta innovatsii*. № 1 (17). S. 103–110. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2017/04/Legenkyj17.pdf> (data zvernennia: 15.10.2024). [in Ukrainian].

Osvita Ukrainy v umovakh voiennoho stanu. Innovatsiina ta proiektna diialnist [Education in Ukraine under martial law. Innovative and project activities]: naukovometodychnyi zbirnyk. (2022) / za zah. red. S. M. Shkarleta. Kyiv – Chernivtsi: Bukrek. 140 s. [in Ukrainian].

Shyba, A. V., Nahaichuk, O. V., Stupenkov, S. O. (2023). Suchasni vyklyky ta potentsial vprovadzhennia innovatsii v osvittii protses pid chas voiennoho stanu [Modern challenges and potential for introducing innovations into the educational process during martial law].

Akademichni vizii. Vyp. 18. doi: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7813465> (data zvernennia: 14.10.2024). [in Ukrainian].

Innovatsiina diialnist uchytelia: terminolohichniy slovnyk [Innovative activities of the teacher: terminology dictionary]. (2016). / za zah. red. O. Ohienko; ukklad.: O. Ohienko, T. Kaliuzhna, L. Milto ta in. Kyiv. 120 s. [in Ukrainian].

Zubko, A. M., Odainyk, S. F. (2017). Zprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii navchannia v praktyku diialnosti zakladiv pisliadyplomnoi pedahohichnoi osvity [Introduction of innovative teaching technologies into the practice of postgraduate pedagogical education institutions]. *Pisliadyplomna osvita v Ukraini*. № 1. S. 71–74. [in Ukrainian].

Hotovnist do profesiinoho samorozvytku pedahoha Novoi ukrainskoi shkoly: kolektyvna monohrafiia [Readiness for professional self-development of a teacher of the New Ukrainian School: a collective monograph]. (2023) / za zah. red. A. L. Chernii; upor. V. M. Bordiuk. Rivne: ROIPPO. 244 s. URL: https://drive.google.com/file/d/1p20LZ_FWDRbCldwc3KmErM1vpIUZDA3E/view (data zvernennia: 12.10.2024). [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 15.11.2024

УДК 37.013:37.091.12:005.963.5
DOI: 10.37026/2520-6427-2024-120-4-21-25

Тетяна ГАВЛІТИНА,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогіки
й освітніх інновацій
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-8878-2160
e-mail: gavlitina@ukr.net

ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: ВІД ДОСВІДУ ДО ІННОВАЦІЙ

Анотація. У статті наголошується, що важливою умовою реалізації педагогічної діяльності сучасного вчителя є нові форми впровадження та поширення педагогічного досвіду, зокрема переорієнтація цього досвіду на новаторство й інноваційну діяльність. За цих умов головною ідеєю змісту шкільної освіти є впровадження новітніх методів та підходів до навчання. Зокрема, вчителі не просто мають набувати практичних навичок формування ключових компетентностей у здобувачів освіти, а оволодіти новими методами і освітніми технологіями, сприяти їхньому створенню і поширенню.

Інноваційне навчання розглядається автором як процес і результат такої педагогічної діяльності, що стимулює внесення інноваційних змін у сучасну

культуру, сучасний соціальний досвід і сучасну школу як відкрити до змін соціально-педагогічну систему. Зважаючи на це, інновації в новій українській школі спрямовані на покращення не лише якості результатів здобувачів освіти, а передусім якості педагогічної діяльності, адже кожна інноваційна практика на основі досвіду та упровадження нової системи форм і методів навчання, виховання та розвитку особистості здобувача має прорости у використанні особливих підходів щодо їхнього застосування, нестандартного використання прийомів і технік педагогічної діяльності.

Ключові слова: нова українська школа, сучасний учитель, досвід, інновації, інноваційна педагогічна практика.